

ELi kontaktkomitee avaldus (CC 1/2018) euroala pankade järelevalvemehhanismi aruandekohustuse ja auditeerimiskorra puuduste kohta

13. november 2018

ELi kontaktkomiteesse kuuluvad ELi liikmesriikide kõrgeimate kontrolliasutuste juhid ja Euroopa Kontrollikoja president. Meie kommentaarid põhinevad Euroopa Kontrollikoja ning Austria, Küprose, Soome, Saksamaa ja Madalmaade kõrgeimate kontrolliasutuste hiljutiste auditiaruannete (lisatud loetelu) tulemustel. Kommentaarides võetakse arvesse ka Euroopa Komisjoni poolt 2017. aasta oktoobris avaldatud euroala pankade järelevalvemehhanismi ülevaadet.

Ühtse järelevalvemehhanismi (SSM) loomine 2014. aasta novembris tähendas ELi pangandusjärelevalve ülesehituse põhjalikku muutmist. Euroopa Keskpanga (EKP) otsese järelevalve alla hakkas kuuluma ligikaudu 130 nn olulist panka, mille varade koguväärtus oli 21 triljonit eurot ehk 80% kogu euroala pankade varade väärtusest. Mitu tuhat nn vähem olulist, st keskmise suurusega ja väikest panka jäid otsese riikliku järelevalve alla, mida tehakse siiski EKP vastutusel.

Selle tagajärjel ei ole nendel euroala riikide kõrgeimatel kontrolliasutustel, kellel oli eelnevalt volitus auditeerida kõigi pankade järelevalvet, nüüd pärast ühtse järelevalvemehhanismi kehtestamist enam võimalik täita seda rolli nn oluliste pankade puhul. Kõnealuste riiklike kõrgeimate kontrolliasutuste volituste kaotamist ei kompenseerita kontrollikoja praeguste auditivolitustega EKP suhtes. See põhjustas paradoksaalse olukorra, kus pangandusjärelevalve alane auditeerimispädevus on nüüd üldiselt piiratum kui enne ühtse järelevalvemehhanismi kasutuselevõttu.

Pidades silmas praeguseid ELi tasandi jõupingutusi pangandusliidu väljakujundamiseks ja kodanike usalduse säilitamiseks selle liidu vastu, tuleb tagada läbipaistvuse ja aruandekohustuse aluspõhimõtted. See nõuab piisavat ja kindlat avaliku auditi korraldust.

Kontaktkomitee kutsub seetõttu riikide valitsusi ja parlamente, samuti Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni üles tugevdama asjakohast aruandekohustuse ja auditeerimiskorda, et kõrvaldada tuvastatud auditilüngad, tehes eelkõige järgmist:

- **viia Euroopa Kontrollikoja volitused**, mis on seotud EKP järelevalvemehhanismi auditeerimisega, **kooskõlla** liidu teiste institutsioonide auditeerimisega, et tagada täielik juurdepääs kogu teabele, mida kontrollikoda oma auditeerimistegevuse seisukohast asjakohaseks peab;
- **tagada, et euroala riiklikud kõrgeimad kontrolliasutused, kellel on volitus** teostada järelevalvet nn vähem oluliste pankade üle, saaksid juurdepääsu kogu teabele (sealhulgas EKP teabele), mida nad peavad asjakohaseks, ja täidaksid seeläbi oma auditivolitusi;
- **kui see on vajalik ja teostatav, laiendada nende euroala riiklike kõrgeimate kontrolliasutuste auditivolitusi, kellel ei ole volitusi või on piiratud volitused** seoses nn vähem oluliste pankade järelevalvega, et tagada, et nende volitused hõlmaksid ka riiklike järelevalveasutuste auditeerimist.

Lisad: ELis pangandusjärelevalve kohta koostatud auditiaruannete loend

ELis pangandusjärelevalve kohta koostatud auditiaruannete loend

Kontaktkomitee

- Kontaktkomitee [aruanne](#), milles käsitletakse keskmise suurusega ja väikeste (nn vähem oluliste) asutuste järelevalvet Euroopa Liidus pärast ühtse järelevalvemehhanismi kasutuselevõttu (detsember 2017)

Euroopa Kontrollikoda

- [Eriaruanne](#) nr 29/2016: Ühtne järelevalvemehhanism – hea algus, kuid vaja on täiendavaid parandusi (november 2016)
- [Eriaruanne](#) nr 02/2018: EKP tehtava pankade kriisijuhtimise toimimise tõhusus (jaanuar 2018)

Austria kõrgeim kontrolliasutus

- Liidumaa [aruanne](#) 2017/20: Pangandusjärelevalve Austrias (aprill 2017)

Küprose kõrgeim kontrolliasutus

- Eriaruanne nr CBC/01/2017 „Pangandusjärelevalve – õigusraamistik ja järelevalve korraldamine vähem oluliste pankade suhtes Küprosel“ koos 21.11.2017. aasta lisatud kirjaga, mis on adresseeritud Küprose keskpanga presidendile ning edastatud rahandusministrile¹

Saksamaa kõrgeim kontrolliasutus

- Nõuandev [aruanne](#) nr III 5 – 20 51 03, mis käsitleb Saksamaa kõrgeima kontrolliasutuse auditivolituste piiramist pangandusjärelevalve ja finantseerimisasutuste valdkonnas (jaanuar 2016)
- Nõuandev [aruanne](#) nr III 5 – 2016 – 0633, mis käsitleb Saksamaa kõrgeima kontrolliasutuse auditivolituste piiramist pangandusjärelevalve ja finantseerimisasutuste valdkonnas (jaanuar 2017)

Madalmaade kõrgeim kontrolliasutus

- [Aruanne](#): *Supervision of banks in the Netherlands* (Pankade järelevalve Madalmaades), 27. september 2017
- [Kiri](#) Madalmaade parlamendile, mis on lisatud kontaktkomitee aruandele, milles käsitletakse keskmise suurusega ja väikeste (nn vähem oluliste) asutuste järelevalvet Euroopa Liidus pärast ühtse järelevalvemehhanismi kasutuselevõttu (detsember 2017), 14. detsember 2017, pressiteade inglise keeles

¹ Ei ole avalikult kättesaadav